

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Έγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΑ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1836	Κυριακὴ Α' Νηστειῶν (παραμονή) Σάββατο 8 Μαρτίου 2014 ἑσπέρας	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης
--	--	---

Τί εἶνε Ὁρθοδοξία (Α')

(ιερά παράδοσις & θεία εὐχαριστία)

Σήμερα ἑορτή, ἀγαπητοί μου· εἶνε μία ἀπὸ τὶς λαμπρότερες ἑορτὲς τῆς Ἐκκλησίας μας, Κυριακὴ τῆς Ὁρθοδοξίας.

Τί εἶνε ἡ Ὁρθοδοξία; Θὰ προσπαθῶ νὰ σᾶς δώσω μιὰ εἰκόνα τῆς.

1. ΙΕΡΑ ΠΑΡΑΔΟΣΙΣ. Ἄν ὑπάρχη μιὰ λέξι πού χαρακτηρίζει τὴν Ἐκκλησίᾳ μας, εἶνε ἡ λέξι **παράδοσις**. Ὁρθοδοξία ἴσον παράδοσις.

Τί θὰ πῆ παράδοσις; Ὑποθέστε, ὅτι ἓνας ἔχει ἓνα **θησαυρό**, ἀπὸ 100 πολύτιμα πετράδια, καὶ τὰ ἐμπιστεύεται σὲ καθένα ἀπὸ μᾶς καὶ μᾶς λέει· Πάρτε αὐτὰ τὰ πετράδια καὶ νὰ προσέξετε νὰ τὰ φυλάξετε· θὰ ἔρθω πάλι νὰ τὰ παραλάβω· δὲν πρέπει νὰ λείπη οὔτε ἓνα· ἕκατὸ σᾶς ἔδωσα, ἕκατὸ θὰ μοῦ παραδώσετε. Προσέξετε ἀκόμη νὰ μὴ ἀντικαταστήσετε ἓνα πραγματικὸ πετράδι μὲ κάποιον ψεύτικο... Παραβολικὸς ὁ λόγος· θησαυρὸς ἀνεκτίμητος εἶνε ἡ Ὁρθοδοξία. Πετράδια πού ἀστράφτουν εἶνε ἡ διδασκαλία τῆς. Καὶ φύλακας, στὸν ὅποιον ὁ Κύριος ἔχει ἐμπιστευθῆ αὐτὸ τὸ θησαυρό, εἴμαστε ὅλη ἡ Ἐκκλησία, κληρὸς καὶ λαός, καὶ μάλιστα ὁ λαός· αὐτὸς εἶνε ὁ φύλακας τῆς Ὁρθοδοξίας. Πρέπει νὰ προσέξουμε τὸ θησαυρό μας. Γι' αὐτὸ ὁ ἀπόστολος Παῦλος φωνάζει· «*Στήκετε, καὶ κρατεῖτε τὰς παραδόσεις τὰς ὁποίας ἐδιδάχθητε εἴτε διὰ λόγου εἴτε δι' ἐπιστολῆς ἡμῶν*» (β' Θεο. 2,15).

Νὰ φοβούμεθα κρατώντας τὸν πολύτιμο θησαυρό. Ὅπως ἓνα παιδάκι πού ἡ μητέρα τοῦ δίνει ἓνα χρυσὸ νόμισμα κι αὐτὸ τὸ κάνει κομπόδεμα, καὶ προσέχει μὴν τὸ χάση, ἔτσι κ' ἐμεῖς αὐτὸ πού μᾶς παρέδωσαν γενεὲς γενεῶν νὰ τὸ κρατήσουμε πολὺ προσεκτικά. Νὰ ἀγρυπνοῦμε, μήπως μιὰ γενεὰ παραδῶση στὴν ἄλλη κάτι λιγώτερο ἀπ' ὅ,τι παρέλαβε. Ἄν ἡ δική μας γενεὰ ἀπὸ τὰ 100 πετράδια παραδῶση στὴν ἄλλη 99, ἡ ἄλλη γενεὰ θὰ παραδῶση στὴν ἐπομένη 98, ἡ ἄλλη γενεὰ θὰ παραδῶση 97 κ.ο.κ.. Ξέρετε ποῦ θὰ φθάσουμε ἔτσι; **Ἀφαιρώντας**

ἓνα - ἓνα τὰ πετράδια ἀπ' αὐτὸ τὸ στέμμα τῆς Ὁρθοδοξίας, θὰ φθάσουμε σὲ μιὰ γενεὰ μακρινὴ στὴν ὁποία θὰ λεγώμαστε ὀρθόδοξοι ἀλλὰ δὲν θὰ εἴμαστε πλέον ὀρθόδοξοι. Νὰ ἔχουμε ἐπίσης φόβο μήπως κάποια γενεὰ παραδῶση στὴν ἄλλη κάτι διαφορετικὸ ἀπ' ὅ,τι παρέλαβε, μήπως γίνῃ **νοθεία** τοῦ ἀληθινοῦ πνεύματος τοῦ εὐαγγελίου τῆς Ἐκκλησίας μας.

Οἱ ὀρθόδοξοι πιστεύουμε σὲ ὅ,τι παρέλαβαν καὶ δίδαξαν οἱ ἅγιοι πατέρες· ἡ Ἐκκλησία μας εἶνε Ἐκκλησία τῶν πατέρων. Πιστεύουμε σ' αὐτὰ πού οἱ πατέρες παρέλαβαν ἀπὸ τοὺς ἀποστόλους, σ' αὐτὰ πού οἱ ἀπόστολοι παρέλαβαν ἀπὸ τὸ Χριστό, σ' αὐτὰ πού ὁ Χριστὸς παρέλαβε ἀπὸ τὸν οὐράνιο Πατέρα. Ἀπὸ 'κεῖ ἀρχίζει ἡ παράδοσις, ἐκεῖ εἶνε ὁ πρῶτος κρίκος. Ὅπως ὁ **πολυέλεος** –πού ἔχει συμβολισμό– κρέμεται ἀπὸ μιὰ ἀλυσίδα, τῆς ὁποίας ὁ πρῶτος κρίκος εἶνε πιασμένος ἐπάνω στὸν τροῦλλο, ἔτσι καὶ ἡ παράδοσις εἶνε μιὰ σειρά κρίκων, **χρυσῆ ἀλυσίδα** μὲ πολλοὺς κρίκους. Ὁ πρῶτος κρίκος εἶνε ἡ ἅγια Τριάς, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ ἀπὸ 'κεῖ κατόπιν κατεβαίνουμε· ἀκολουθοῦν οἱ ἀπόστολοι, μετὰ οἱ πατέρες, καὶ προχωρώντας φθάνουμε ἕως ἐμᾶς, μέχρι τῆς γενεᾶς μας. Χρειάζεται μεγάλη προσοχή νὰ μὴ ἀδυνατίσῃ καὶ νὰ μὴ σπάσῃ κανένας κρίκος, νὰ μὴ γίνῃ ἀλλοίωσις τῆς διδασκαλίας πού παραλάβαμε.

Ἡ Ὁρθοδοξία εἶπαμε εἶνε θησαυρός, εἶνε χρυσός. Καὶ ἔτσι, σὰν χρυσὸ νόμισμα, κυκλοφορεῖ στὸν κόσμον διὰ μέσου τῶν γενεῶν. Ἀλλὰ στὴν ἀγορὰ κοντὰ στὰ γνήσια χρυσᾶ νομίσματα κυκλοφοροῦν καὶ κίβδηλα, κάλπικα. Ἡ μπορεῖ κάποιοι ἀπατεῶνες μὲ μιὰ λίμα νὰ φθείρουν ἓνα χρυσὸ νόμισμα ἀφαιρώντας κάτι ἐλάχιστο ἀπὸ τὴν ἀξία του. Γι' αὐτὸ βρέθηκε μηχανήμα, μέσα στὸ ὁποῖο ρίχνουν ὅλα τὰ νομίσματα, κι αὐτὸ κάνει ἔλεγχον· κρατᾷ ὅσες λίρες εἶνε γνήσιες, καὶ ὅσες ἔχουν καὶ τὴν ἐλάχιστη φθορὰ τὶς πετάει ἔξω. Ἐτσι καὶ ἡ Ὁρθοδο-

ξία· δοκιμάζει ποιά διδασκαλία ξεφεύγει από την παράδοσι και την απορρίπτει και ποιά εΐνε σύμφωνη και την κρατάει, κατά τὸ λόγο τοῦ Παύλου «*Στήκετε, καὶ κρατεῖτε τὰς παραδόσεις...*».

2. ΘΕΙΑ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ. Ἡ Ὁρθοδοξία, ἀγαπητοί μου, θεωρεῖ τὸν λόγο - τὸ κήρυγμα οὐσιώδεις στὴ ζωὴ της· γι' αὐτὸ ἐπάνω στὴν ἀγία τράπεζα ὑπάρχει τὸ Εὐαγγέλιο. Τὸ κέντρο ὁμως τοῦ βάρους πέφτει στὴ μυσταγωγία. Εἶνε μυσταγωγικός ὁ χαρακτήρας τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ καρδιά τῆς Ὁρθοδοξίας μας, ποὺ μεταδίδει τὸ αἷμα σὲ ὅλο τὸ σῶμα, εἶνε τὸ ἀγιώτατο καὶ ὑπερφυέστατο μυστήριον, **ὁ μυστικός δεῖπνος**· τὸ σῶμα καὶ τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ, τὸ «*Λάβετε, φάγετε...*» – «*Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες...*» (Ματθ. 26,26-27; Μάρκ. 14,22-23), τὸ ποτήριον τῆς καινῆς διαθήκης (Λουκ. 22,20. Α' Κορ. 11,25).

Ἐν ἀντιθέσει μὲ τοὺς προτεστάντες, ποὺ δὲν πιστεύουν στὸ μυστήριον ἀλλὰ θεωροῦν τὰ τελούμενα ὡς σύμβολα καὶ σκιές καὶ ἀνάμνησι, κ' ἐν ἀντιθέσει μὲ τοὺς παπικούς, ποὺ δὲν κοινωνοῦν ὅλοι παρὰ μόνο οἱ κληρικοὶ ἀπὸ τὸν οἶνο καὶ τὸν ἄρτο, ἡ Ἐκκλησία μας εἶνε ἡ μόνη ποὺ **κοινωνεῖ ὅλο τὸ λαό** της καὶ ἀπὸ τὸ σῶμα καὶ ἀπὸ τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ.

Ἡ θεία λειτουργία εἶνε ὁ πνευματικός ἥλιος ποὺ ζωογονεῖ ὁλόκληρη τὴν Ἐκκλησία μας. Γιὰ νὰ τὴν ἐξηγήσουμε θὰ χρειάζονταν πολλὰ κηρύγματα· μιὰ εἰκόνα της ἀπλῶς θὰ δώσω. Ἡ θεία λειτουργία εἶνε **μιὰ περίληψις καὶ ἔκφρασις τοῦ ὅλου μυστηρίου τῆς θείας οικονομίας**. Ἀρχίζει ἀπὸ τὴ Βηθλεέμ, ἀπὸ τὸ «*Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ...*» (Λουκ. 2,14), καὶ φθάνει μέχρι τὴν Ἀνάληψι, μέχρι τὸν οὐρανό, πέρα ἀπὸ τὸν οὐρανό. Ἐὰν προσέξατε, ἀπὸ τὸ «*Εὐλογημένη ἡ βασιλεία...*» μέχρι τὸ «*Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων πατέρων...*» τρεῖς φορές βγαίνει ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τὸ ἱερὸ βῆμα. Τὴ μία βγαίνει ὑψώνοντας τὸ Εὐαγγέλιο στὴν λεγομένη *μικρὰ εἴσοδο*. Τί εἶνε ἡ *μικρὰ εἴσοδος*; εἶνε ἡ ἔλευσις τοῦ Χριστοῦ στὸν κόσμον ὡς διδασκάλου· εἰκονίζει τὸ ὅτι ὁ Χριστὸς ἔρχεται στὸν κόσμον ὡς κῆρυξ τῶν αἰωνίων ἀληθειῶν. Γι' αὐτὸ λέει «*Σοφία ὀρθοί*» καὶ κατόπιν «*ἀκούσωμεν τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου*». Ἡ δεύτερη φορὰ εἶνε ὅταν ἀνοίγει ἡ θύρα γιὰ τὴν λεγομένη *μεγάλῃ εἴσοδο*· τότε ἐξέρχεται ὁ Χριστὸς ὄχι πλέον ὡς διδάσκαλος, ἀλλὰ ὡς ἀρχιερεὺς καὶ ὡς «*ὁ Βασιλεὺς τῶν ὅλων*». Ἡ *μεγάλῃ εἴσοδος* στὴν ὁποία ὁ ἱερεὺς κρατάει τὰ τίμια δῶρα ποὺ θὰ μεταβληθοῦν σὲ σῶμα καὶ αἷμα Χριστοῦ, εἶνε ἡ πορεία πρὸς τὸν Γολγοθᾶ· ἔρχεται ὁ Χριστὸς γιὰ νὰ προσφέρῃ τὴ θυσία ποὺ τώρα τελεῖται ἀναιμάκτως. Καὶ ἡ τρίτη φορὰ εἶνε ὅταν ἔχει τελεσθῆ τὸ μυστήριον καὶ τότε πλέον κρατώντας τὰ ἅγια, τὸ πο-

τήριον μὲ τὸ σῶμα καὶ τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ἀνοίγει τὰ βημόθυρα καὶ λέει· «*Μετὰ φόβου Θεοῦ, πίστεως καὶ ἀγάπης προσέλθετε*». Ἡ θυσία ἐτελέσθη· δεῦτε πάντες τρυφήσατε, «*πάντες ἀπολαύσατε τοῦ συμποσίου τῆς πίστεως*» (κατ'ἕλ. λόγ. Πάσχα), «*Λάβετε, φάγετε...*».

Ἡ θεία λειτουργία ἔχει **μεγαλοπρέπεια** ἀφάνταστη. Ἀλλὰ ποιός τὴν αισθάνεται; Τὴν ἔχουμε συνηθίσει, ὅπως ἔχουμε συνηθίσει καὶ τὸν ἥλιο, καὶ δὲν αισθανόμεθα τὸ μυστήριον. Καὶ ἡ συνήθεια καταστρέφει τὸν θαυμασμό. Γιὰ νὰ σᾶς δείξω τί δύναμι ἔχει ἡ θεία λειτουργία, θὰ σᾶς φέρω ἓνα παράδειγμα.

Πρὶν χίλια χρόνια **τὸ μεγάλο ἔθνος τῶν Ῥώσων** ζοῦσε στὸ σκοτάδι, ἦταν εἰδωλολάτρες. Τότε ὁ βασιλεὺς τους Βλαδίμηρος κάλεσε τοὺς ἐπιτελεῖς του καὶ λέει· Θὰ πᾶτε στὰ κέντρα τῶν διαφόρων θρησκειῶν καὶ θὰ δῆτε ποῦ εἶνε ἡ καλύτερη θρησκεία. Ἔτσι αὐτὴ ἡ πρεσβεία ἔφθασε καὶ στὴν Κωνσταντινούπολι. Ἦταν Κυριακή. Στὸ ναὸ τῆς Ἁγίας Σοφίας λειτουργοῦσε ὁ πατριάρχης μὲ ὅλο τὸ ἱερατεῖο, παρίστατο ὁ αὐτοκράτωρ, ἡ βασίλισσα, οἱ πρίγκιπες καὶ ἀξιωματοῦχοι καὶ λαὸς πολὺς. Μπῆκαν μέσα οἱ ξένοι, στάθηκαν καὶ ἄκουσαν τὴν ψαλμωδία, εἶδαν τὸ δεσπότη μὲ τὰ ἄμφια καὶ τὸν αὐτοκράτορα, εἶδαν τὸ ναὸ μὲ τὸν τροῦλλο καὶ τὸ φῶς νὰ μπαίνει ἀπ' τὰ παράθυρα, μὰ παραπάνω ἀπ' ὅλα τοὺς ἔκανε ἐντύπωσι ἡ εὐλάβεια καὶ κατάνυξι ποὺ ἐπικρατοῦσε στὸ ἐκκλησίασμα. Ὅταν βγῆκαν ἔξω, αὐτοὶ οἱ βάρβαροι ἦταν πλέον ἄλλοι ἄνθρωποι. Γύρισαν στὴ Ῥωσία καὶ εἶπαν· Πήγαμε παντοῦ, ἀλλὰ πουθενὰ δὲ βρήκαμε θρησκεία ἀνώτερη ἀπὸ αὐτὴν ποὺ λατρεύεται μέσα στὴν Ἁγία-Σοφία· αὐτὴ ἡ θρησκεία εἶνε ἡ πιὸ ὑπέροχη· ἐκεῖ πραγματικὰ λατρεύεται ὁ ἀληθινὸς Θεός. Ἔτσι ὁ Βλαδίμηρος ἀποφάσισε καὶ οἱ Ῥῶσοι βαπτίσθηκαν ὀρθόδοξοι. Ἀπὸ μία λειτουργία ποὺ παρακολούθησαν στὸ ναὸ τῆς Ἁγίας Σοφίας! Τέτοια δύναμι ἔχει ἡ θεία λειτουργία.

Τώρα τελευταῖα ἀρχίζουν **τὰ λειτουργικά βιβλία** μας (Παρακλητική, Μηναιᾶ, Τριώδιο κ.λπ.) νὰ τὰ μεταφράζουν στὴν Ἀμερική, στὴν Αὐστραλία, στὴν Ἀφρική. Γιατὶ δὲν ὑπάρχουν ὠραιότερα τραγούδια· δὲν τὰ ἔφτειαξαν ἐπιστήμονες στὰ γραφεῖα μὲ τὸ μυαλό, τὰ ἔφτειαξαν ἀσκηταὶ μὲ τὴν καρδιά μέσα σὲ σπήλαια.

* * *

Αὐτὴ λοιπὸν εἶνε ἡ Ὁρθοδοξία μας· ἡ ἱερὰ παράδοσις καὶ τὸ θεῖο μυστήριον στὴ θεία λειτουργία. Δὲν τελειώσαμε. Τί εἶνε ἀκόμα ἡ Ὁρθοδοξία μας; Θὰ συνεχίσουμε σὺν Θεῷ αὔριο.

(†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος